

for en Afgift af 100 Kr. med et lille Tillæg for en særlig Disposition over et mindre Areal til Jold. Denne 10-aarige Bortlejning udløber først i 1895, altsaa er det af det ærede Medlem rejste Spørgsmaal ikke aktuelt; der kan ikke ske nogen Forandring dert for Tiden. Men jeg vil dog udtale, at dersom der skulde gøres den Forandring, som den ærede Minister ønsker, at alle og enhver skulle have Afgang til at faa flere eller færre Kreaturer indlejede paa denne Græsgang, noget lignende som vi se paa Fællederne her i København, saa maatte der tillige træffes andre Foranstaltninger, Foranstaltninger til, at Græsningen kan finde Sted under tilbørligt Tilsyn. Naar det ærede Medlem ved Siden deraf bemærkede, at Kørstær, Benyttelsen af Flæg osv., nu tilfaldt den, som havde Eftergræsningen, saa fremgaar det af Regnskaberne i alt Fald, at der betales noget særligt for Benyttelsen af Flæg, vel at mærke, uden at der har været afholdt Auktion. Maa jeg her indstøde den Bemærkning angaaende Tipperne, at naar Indtægten opgøres i Statsregnskabet f. Ets. i 1890—91 med 21,939 Kr., da er det ikke saa fuldstændig rigtigt — jeg tror ogsaa, at der staar et m. m. efter Tipperne — idet dette Beløb tillige indbefatter noget over 3,300 Kr., som en ny Statsejendom giver i Indtægt, der ligger oppe ved Nissum Fjord. Ærede Medlemmer, som ere derfra, kende det under Navn af Fjeldstog. Jeg takker for den Værlighed, der har været givet mig til at besvare den Forespørgsel, der ved 1ste Behandling blev stillet af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 5te Valgkreds.

**Formanden** (Høgsbro): Maaft jeg maa gøre opmærksom paa, at da det ikke blot er Vædringsforslagene, men tillige selve Paragrafferne, der foreligger til Forhandling, behøves der ingen særskilt Tilbedelse fra Formandens Side til, at Finansministeren kan fremsætte de Oplysninger han har givet angaaende Tipperne, der staa opførte som en særlig Post paa § 9.

**Buff:** Det er kun et Par Ordinger, jeg vil tillade mig angaaende de Bemærkninger, der findes i Betænkningen om Forsamlingshuse. Den første Del af Ministerens Svar paa Spørgsmaal dels fra det ærede Medlem fra Jyn (Berntsen) og dels af den ærede Ordfører var det samme som det Svar, Ministeren gav i Finansudvalget. Jeg prøvede da i Finansudvalget at komme lidt nærmere ind paa dette for at faa Klar-

hed over, hvad der skal forstås ved „væsentlig“, thi ellers vilde det let komme til at se galt ud flere Steder paa Landet med disse Forsamlingshuse, som, efter hvad der er passeret i de senere Aar, maa indtage en anden Stilling end tidligere. Vi vide jo alle, at Kultusministeren har udstedt et Cirkulære, som har forbudt os at bruge Skolerne, og nu er der virkelig en hel Del Ting paa Landet, hvor jeg ikke fortaar, hvorledes vi paa rette Maade skulle indrette os, med mindre vi bygge Forsamlingshuse. Jeg nævnte et Tilfælde foruden det, jeg skal nævne her, hvor disse Forsamlingshuse kunne bruges, og jeg spurgte Ministeren derom inde i Finansudvalget, men fik ikke rigtig noget Svar. Lad os antage, at der i en By er et Forsamlingshus, hvor der holdes 10 Foredrag om Aaret, og saa bliver det benyttet i 11—12 andre Anledninger. Lad os f. Ets. tænke os en saadan Anledning, som har været, at en meget agtet og anset Sogneraadsformand har beklædt denne Stilling i Kommunen i 25 Aar og at Kommunen saa kommer i Tanker om at ville foranstalte et Festsmaalid i den Anledning, saa har man intet andet passende Lokale, end Forsamlingsbygningen at benytte, men skal da det regnes os til Last, naar der er Tale om at bedømme, hvorvidt der skal svares Bygningsafgift? Lad os tage et andet Tilfælde, f. Ets., at der er Sogneraadsvalg. I den By, hvor jeg bor, har man benyttet Forsamlingshuset til saadanne Valg, fordi der ikke er andre eller bedre Lokaler at faa, og der er mange andre kommunale Møder, hvor man efter det Cirkulære, som Kultusministeriet har udstedt, i Virkeligheden ikke har anden Vej at gaa end at benytte Forsamlingshuset. Der er mange Steder, hvor man i de senere Aar, efter at Kultusministeriets Cirkulære er udstedt, med stor Beføstning har maattet bygge Forsamlingshuse for at have et Sted, hvor man kunde samles. I Loven af 16de April 1873 er der jo allerede i §§ 2, 3, 4 og 5 nævnt en hel Del Lempelser og Begunstigelser og rene Fritagelser for Bygningsafgift, hvor der ingen Fritagelse var før. Der er ogsaa i § 5 nævnt et Forhold, hvor der ogsaa er Tale om Lettelser i visse Forhold, hvor det navnlig hedder, at der svares kun det halve Beløb, „naar det paa en for vedkommende Minister fyldestgørende Maade godtgøres, at det af det afgiftsfrie Erhverv afgiver den overvejende Del af den paagældendes Indtægt“. Det er f. Ets. det Tilfælde, at vedkommende er Haandværker, men har Landbrug ved Siden af, og det saa bevises, at Landbruget giver saa væ-